

JOIN THE DEBATE ON GENDER
EQUALITY IN RESEARCH!

This project is supported
by the European Commission
under the FP7 Capacities programme

Predstavitev sinteznega poročila projekta GENDERA in slovenskih dobrih praks

Darja Brodnik
Institut "Jožef Stefan"

Projekt GENDERA

- Namen projekta je spodbujati uveljavljanje enakosti med spoloma v znanosti in raziskovanju ter ustvarjati okolje, ki bo integriralo dimenzijo enakosti spolov v znanstveno politiko širom po Evropi.
- Eden od načinov, kako smo to poskušali narediti je, da smo
 - partnerji projekta zbrali, sistematizirali in analizirali iniciative oz. dobre prakse, ki spodbujajo enakost med spoloma
 - te prakse kažejo pozitiven učinek na udeležbo žensk v znanosti in raziskovanju in doseganje enakosti med spoloma ter prispevajo k povečevanju števila žensk – znanstvenic in raziskovalk na vodilnih položajih v raziskovalnih organizacijah in visokošolskih izobraževalnih institucijah
 - izbrane dobre prakse so dostopne v podatkovni bazi na domači strani projekta GENDERA.

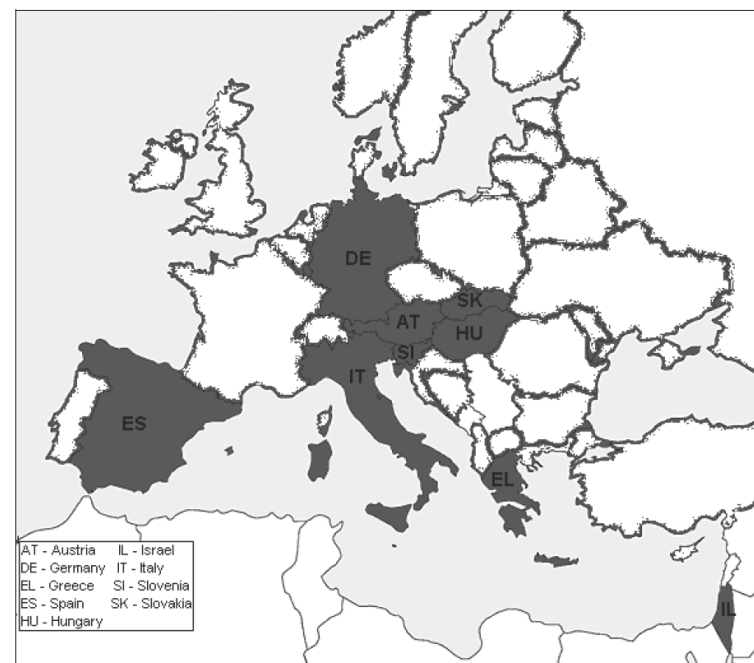
Projekt GENDERA

- Namen tega zbiranja dobrih praks
 - ni bil, da bi našli in popisali vse obstoječe iniciative, ki spodbujajo enakost med spoloma v raziskovalnih organizacijah v projektu sodelujočih državah,
 - dobre prakse smo izbirali po kriterijih, ki smo jih postavili, z namenom, da ljudje na vodstvenih položajih v raziskovalnih organizacijah lahko implementirajo te učinkovite iniciative v svoje organizacije ali institucije

V projektu sodelujoče države

So heterogene

- po splošnih socialnih, kulturnih in ekonomskih dejavnikih
- po strukturi in velikosti znanstveno raziskovalnih organizacij/institucij
- po zakonodaje glede enakosti med spoloma, glede realizacije zahtev po enakih možnosti obeh spolov
- po številu zaposlenih žensk, razlike v zaslužku moških in žensk, dostopnost otroškega varstva, številu žensk na vodstvenih položajih

V projektu sodelujoče države

- Te razlike med sodelujočimi državami je treba imeti v mislih, ko beremo sintezno poročilo
 - izbrane prakse izvirajo iz različnih kulturnih, ekonomskih in političnih kontekstov
 - vsaka odpravlja specifične ovire v okolju, v katerem je nastala in cilja različne ciljne skupine

Metodologija zbiranja dobrih praks

- Dobre prakse, ki spodbujajo enakost med spoloma v raziskovanju
 - v poslovno podjetniškem sektorju
 - v terciarnem izobraževanju
 - v zasebnih, neprofitnih raziskovalnih institucijah
 - v javnih (vladnih) raziskovalnih institucijah

Metodologija zbiranja dobrih praks

- Dobra praksa je konkreten ukrep, ki ga znanstveno raziskovalna institucija/ organizacija implementira
- Dobro prakso smo definirali kot iniciativo oz. kriteriji za izbor
 - ki se je že izkazala za uspešno (daje dobre, merljive rezultate)
 - uspeh je izmerjen s primerjavo ciljev in rezultatov posamezne iniciative
 - ima trajen vpliv
 - npr. se nadaljuje tudi po koncu projekta, ki je uvedel to iniciativo
 - je vključena v širša prizadevanja organizacije za doseganje enakosti med spoloma
 - to ni, če je uspeh iniciative odvisen samo od ene, motivirane osebe
 - pomeni nov pristop k doseganju enakosti med spoloma (mora biti novost v nacionalnem kontekstu)
 - jo je mogoče prenesti v drug kulturni, socialni in politični kontekst in bi imela enako dobre rezultate
- Iniciativa je morala zadostiti štirim od teh petih kriterijev, da smo jo smatrali za dobro prakso

Metodologija zbiranja dobrih praks

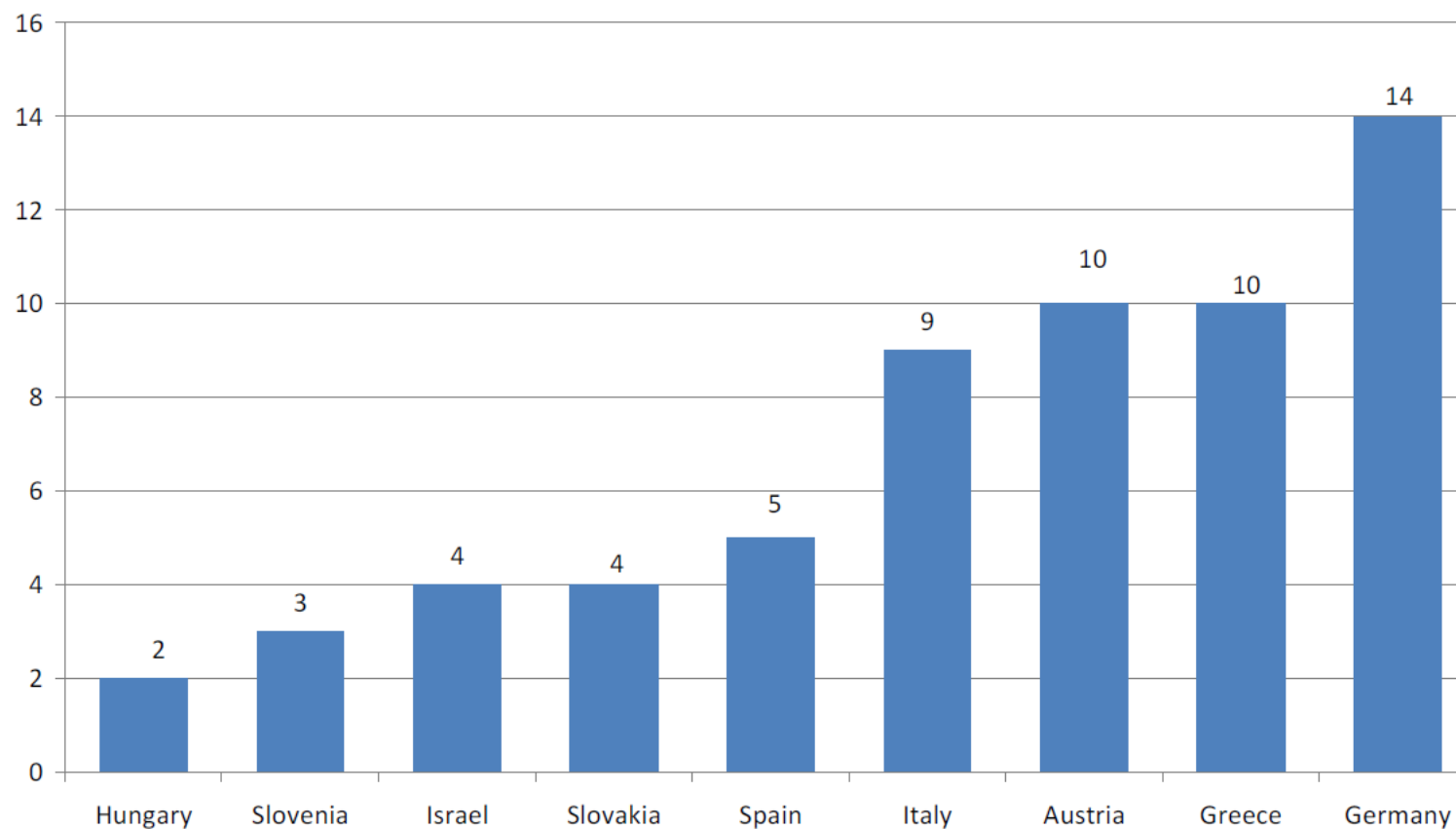
- Dobre prakse se nanašajo na štiri različne stopnje v karieri žensk
 - pred vstopom na univerzo (vrtec, šola)
 - iniciative, ki se osredotočajo predvsem na povečevanje zanimanja otrok, predvsem deklet, za naravoslovno tehnične študije in poskušajo preseči stereotipe, ki so lahko vzrok za neudeležbo deklet na teh področjih
 - visokošolsko izobraževanje do doktorata
 - iniciative, ki spodbujajo predvsem študentke naravoslovno tehničnih študijev z različnimi mentorskimi programi, razvijanjem novih kurikulumov, z odpiranjem pisarn za spodbujanje enakih možnosti na univerzah
 - vstop na trg dela
 - programi pomoči ženskam, ki so doktorirale ali so tik pred doktoratom in bodo vstopile na trg dela (predvsem postdoktorskim študentkam in mladim raziskovalkam)
 - profesionalne izkušnje
 - programi pomoči pri razvijanju znanstvene kariere, ohranjanju ravnotežja med delom in zasebnim življenjem, doseganju vodstvenih in menedžerskih položajev

Metodologija zbiranja dobrih praks

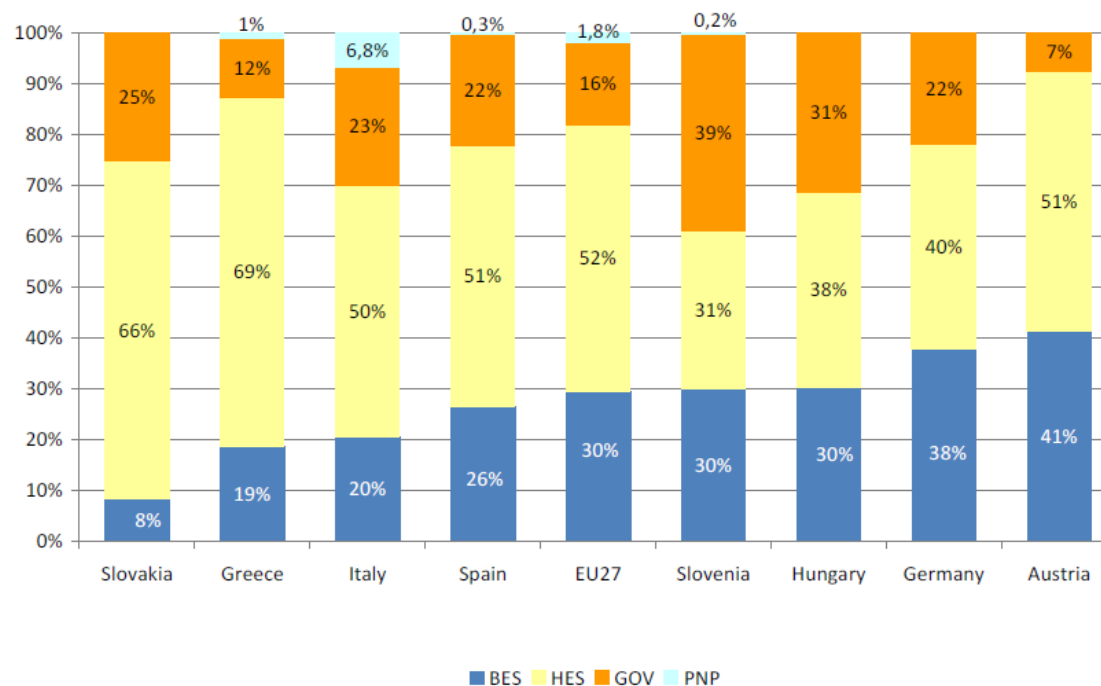
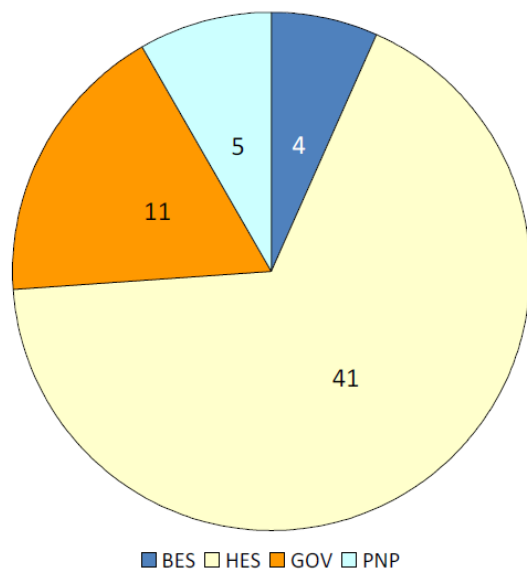
Dobre prakse se nanašajo na

- dvigovanje zavedanja o pomembnosti doseganja enakosti med spoloma
 - npr. različne delavnice za razvijanje senzibilnosti in zavedanja za enake možnosti
- ženske v znanosti in raziskovanju
 - konkretni ukrepi, ki pomagajo ženskam – raziskovalkam
 - izobraževanje in usposabljanje, zaposlovanje, zadrževanje žensk v znanosti in raziskovanju, doseganje vodstvenih položajev, odpravljanje razlik v plačah med moškimi in ženskami
- individualni nivo
 - ukrepi, ki ciljajo na posamezne ženske, brez systemskega pristopa
 - npr. pomoč ženski pri doseganju vodstvenega položaja
- strukturni nivo
 - ukrepi, ki vodijo organizacijsko kulturo proti doseganju enakosti med spoloma

Število zbranih dobrih praks v vsaki državi GENDEA konzorcija

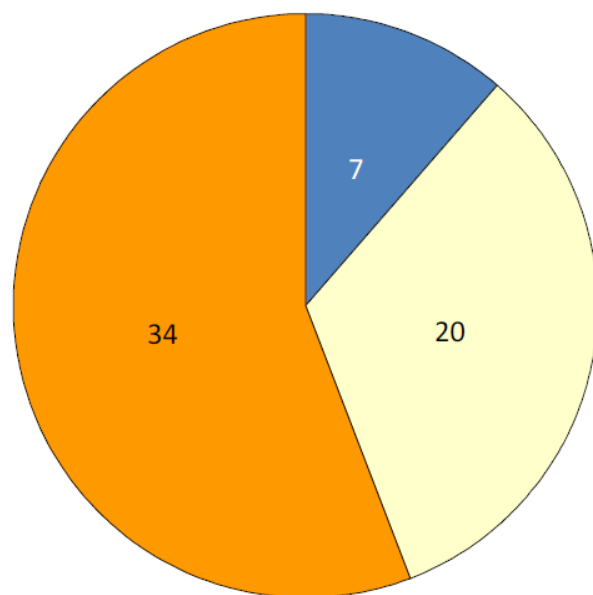

Število dobrih praks po sektorjih v vseh državah GENDERA konzorcija skupaj v primerjavi z zastopanost žensk v raziskovalnih organizacijah (%) (podatki so za leto 2007)

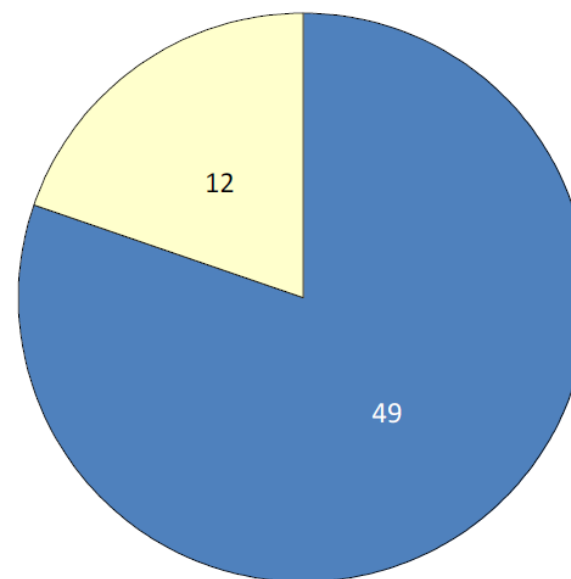

Source: Eurostat

Pričetki in trajanje iniciativ v vseh državah GENDERA konzorcija skupaj

■ before 2000
■ 2000 to 2004
■ 2005 to 2010

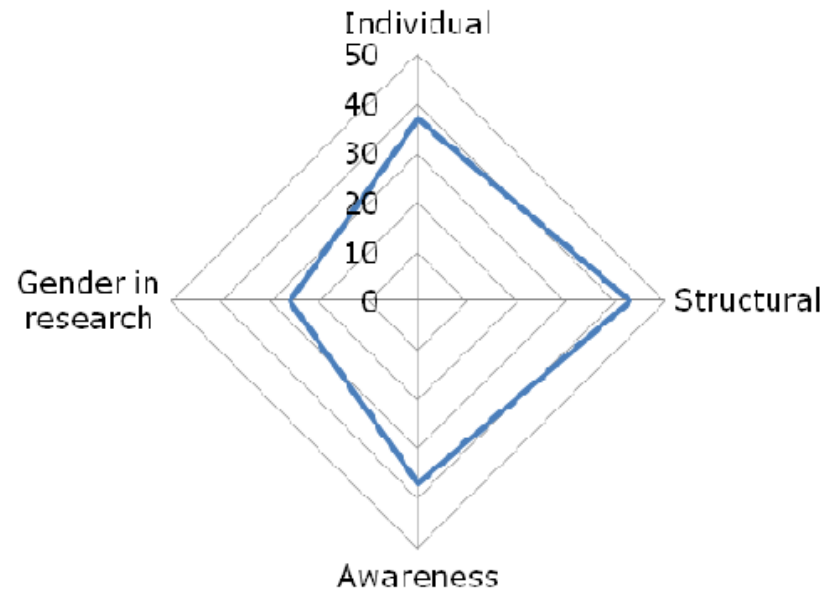
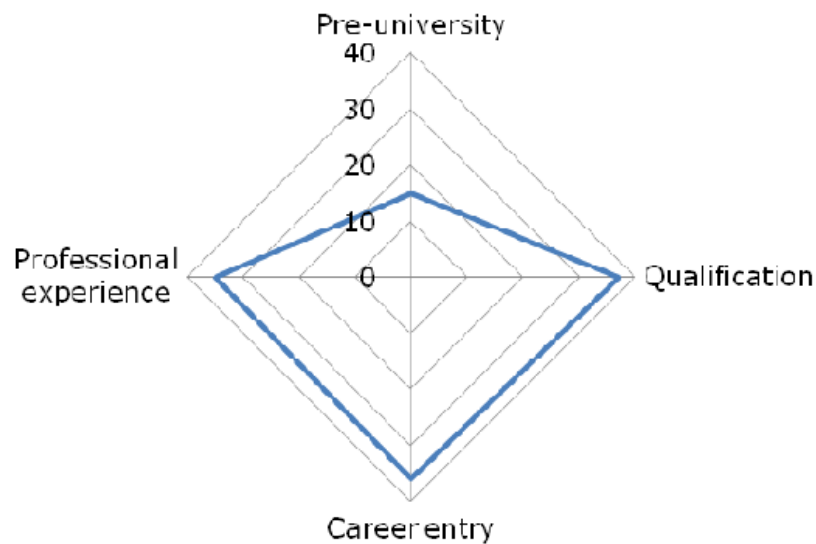
■ Yes ■ No

JOIN THE DEBATE ON GENDER
EQUALITY IN RESEARCH!

This project is supported
by the European Commission
under the FP7 Capacities programme

Slovenske dobre prakse

- Telo za uveljavljanje enakih možnosti, Univerza na Primorskem
- Razstava Doktorice računalništva in informatike v Sloveniji, Institut Jožef Stefan
- Nacionalni Program mladi raziskovalci, ki je predstavljen z vidika raziskovalne organizacije, Institut Jožef Stefan

Telo za uveljavljanje enakih možnosti, Univerza na Primorskem

- Telo odkriva predvsem birokratske ovire, ki ovirajo uveljavljanje enakih možnosti za vse
 - skupaj s Senatom Univerze na Primorskem jih odpravljajo
 - je stalna in formalna institucija Univerze in se loti problemov, kadar se pojavijo
- Nastanek telesa
 - zaposleni na univerzi so zaznali določene ovire in so se odločili, da jih spremenijo
 - leto 2006
- Ciljna skupina
 - vsi zaposleni na univerzi ter študentje in študentke

Telo za uveljavljanje enakih možnosti, Univerza na Primorskem

- Merljivi rezultati iniciative
 - Telo je do sedaj doseglo spremembo v pravilniku univerze, ki je prej zahteval trimesečno nepretrgano predavanje na tuji univerzi kot pogoj za napredovanje v višji akademski naziv. To je bilo zelo težko za ženske z majhnimi otroki. Zdaj je pravilo spremenjeno, da je potrebno trimesečno predavanje na tuji univerzi, vendar ne nepretrgano.
 - Dosegli so spremembo pri točkovanju v nacionalni raziskovalni bazi SICRIS pri prijavi na razpise vključuje kriterij evalvacije objavljanje člankov v zadnjih petih letih. V primeru, da je bila ženska na porodniškem dopustu, je bila v slabšem položaju, ker v tem času ni objavljala. To so spremenili, zdaj se to obdobje podaljša za čas odsotnosti.
 - Dosegli so spremembe v dikciji univerze: vsi akademski nazivi in poklici so bili prej samo v moški slovnični obliki, zdaj pa se uporabljata obe, moška in ženska slovnična oblika

Telo za uveljavljanje enakih možnosti, Univerza na Primorskem

- Inicijativa odpravlja birokratske ovire, ki omejujejo oz. ovirajo enakost za vse, ne samo enakost med spoloma, ampak tudi hendikepirane, pripadnike različnih narodnosti, ras, vere ipd.
- **Kratkoročni cilji iniciative:**
 - odkriti te ovire in jih odpraviti
- **Dolgoročni cilji iniciative :**
 - prizadevanje za enake možnosti za vse, ne glede na spol, fizični hendikep, narodnost, raso, versko pripadnost ipd.

Telo za uveljavljanje enakih možnosti, Univerza na Primorskem

- Merljivi rezultati iniciative
 - Telo odkriva ovire in jih skupaj s Senatom Univerze na Primorskem odpravi
 - Telo je do sedaj doseglo spremembo v pravilniku univerze, ki je prej zahteval trimesečno nepretrgano predavanje na tuji univerzi kot pogoj za napredovanje v višji akademski naziv. To je bilo zelo težko za ženske z majhnimi otroki. Zdaj je pravilo spremenjeno, da je potrebno trimesečno predavanje na tuji univerzi, vendar ne nepretrgano.
 - Dosegli so spremembo pri točkovanju v nacionalni raziskovalni bazi SICRIS pri prijavi na razpise vključuje kriterij evalvacije objavljanje člankov v zadnjih petih letih. V primeru, da je bila ženska na porodniškem dopustu, je bila v slabšem položaju, ker v tem času ni objavljala. To so spremenili, zdaj se to obdobje podaljša za čas odsotnosti.
 - Dosegli so spremembe v dikciji univerze vsi akademski nazivi in poklici so bili prej samo v moški slovnični obliki, zdaj pa se uporabljata obe, moška in ženska slovnična oblika

Telo za uveljavljanje enakih možnosti, Univerza na Primorskem

Spoznanja

- če je splošna klima v organizaciji naklonjena spodbujanju enakih možnostim za vse, so spremembe enostavne s tem ko zaznajo ovire in nato uvedejo določene spremembe na ravni organizacije, da odpravijo te ovire
- Koristi, ki jih ima organizacija od implementacije iniciative
 - zaposleni in študenti spoznajo ovire, šele takrat ko naletijo na njih in zdaj imajo institucijo, na katero se lahko obrnejo in jim pomaga spremeni ovire tako da dosežejo spremembe v pravilniku Univerze
 - zaposleni so bolj zaposleni in zato bolj produktivni

Telo za uveljavljanje enakih možnosti, Univerza na Primorskem

Izpolnjeni kriteriji

- Uspešnost
- Stalnost
 - telo je stalna in formalna institucija Univerze in se loti problemov, kadar se pojavijo
- Novost
 - ta iniciativa je nova v slovenskem prostoru
- Možnost prenosa v drugo okolje
 - po tem vzoru bi lahko podobna telesa bi bila lahko ustanovljena tudi na drugih slovenskih univerzah
- Iniciativa je vključena v širšo strategijo Univerze po uveljavljanju enakih možnosti

Razstava Doktorice računalništva in informatike v Sloveniji, Institut Jožef Stefan

- Razstavo smo leta 2006 pripravili na Institutu "Jožef Stefan" v okviru evropskega projekta Srednjeevropski center za ženske in mlade v znanosti (CEC-WYS)
- Namen razstave je povečati vidnost žensk v znanosti in raziskovanju in ustvariti pozitivno podobo znanstvenic, ki delajo v izrazito moško dominantnem znanstvenem področju in s tem lahko služijo kot zgled dekletom, ki razmišljajo o študiju ali karieri v znanosti

S predstavivami doktoric računalništva in informatike želimo:

- Razbiti stereotipna prepričanja, da so poklici na področju informacijske in komunikacijske tehnologije primerni samo za moške, in da se v njih lahko uspešno uveljavijo samo moški;
- Dekletom, ki razmišljajo o študiju ali karieri v znanosti pokazati, da tudi v računalništvu in informatiki ženske lahko dosežejo najvišjo stopnjo izobrazbe in s tem posledično vodilna delovna mesta ter da ob zahtevnem delu v znanosti in raziskovanju ostaja čas tudi za družino, prijatelje in konjičke;
- Na splošno želimo z razstavo mladim pokazati, da delo v znanosti resda zahteva stalen študij in raziskovanje, vendar je tudi zabavno in izpolnjujoče.

Ciljne skupine

- Učenke in dijakinje, ki se odločajo za izbiro študija
- Študentke, ki razmišljajo o nadaljevanju študija na višjih stopnjah (magisterij in doktorat)
- Ženske, ki razmišljajo o karieri v znanosti in raziskovanju
- Vsi, ki imajo vpliv na posameznika pri njegovi izbiri študija, to so učitelji, profesorji, starši, stari starši, vrstniki, družba na splošno, mediji – vsi ki lahko dekleta podpirajo ali pa omajajo v njihovi odločitvi za izbiro študija, ki velja za stereotipno moškega

Nastanek razstave

- K sodelovanju smo povabili vse doktorice računalništva in informatike, ki so do začetka leta 2006 doktorirale na Univerzi v Ljubljani in Univerzi v Mariboru in naleteli na lep odziv (od 23 doktoric jih v razstavi sodeluje 18)
- Vsaka doktorica je za razstavo napisala kratek in poljuden opis svojega področja raziskovanja ter nekaj osebnih izkušenj in razmišljanj o tem, kako je biti ženska v znanosti
- Znanost smo združili z umetnostjo – kiparka Dalija Segar je za vsako znanstvenico oblikovala unikaten kos nakita
- 10 plakatov dimenzije 700 krat 1000 mm, vsak plakat visi na svojem stojalu
- Izdali smo brošuri v slovenskem in angleškem jeziku

Gostovanja razstave

- Odprtje razstave je bilo 18. aprila 2006 na Institutu "Jožef Stefan"
- Razstava je "potujoča" in je že gostovala po slovenskih gimnazijah in srednjih šolah, fakultetah, ministrstvih, znanstvenih ustanovah in knjižnicah ter na različnih prireditvah, kjer lahko s svojim sporočilom doseže zainteresirano javnost (npr. Študentska arena, Festival znanosti)
- Seznam lokacij, kjer je razstava že gostovala je objavljen na spletni strani Women in Science with Art (http://sciencewithart.ijs.si/si_site/previous_si.html)
- Razstava zdaj v okviru projekta Mladinska mreža razvoja raziskovalnih vrednot mladih ("SM-RIS") gostuje pri konzorcijskih partnerjih projekta, mladinskih centrih in srednjih šolah

Projekt SM-RIS

- Projekt Mladinska mreža razvoja raziskovalnih vrednot mladih (akronim "SM-RIS")
- Projekt je bil izbran na razpisu Ministrstva za šolstvo in šport Republike Slovenije in je podprt s strani Evropskega socialnega sklada
- Projekt traja od 1.5.2009 do 30.8.2012
- Nosilec projekta je Evropski kulturni in tehnološki center Maribor (EKTC), v mrežo vključenih 22 konzorcijskih (med njimi IJS) in 22 zunanjih partnerjev
- Cilja projekta je razvoj raziskovalne kulture mladih

Namen projekta SM-RIS

- Čim zgodnejše uvajanje mladih v raziskovalno delo in identificirati temeljne probleme in odprta vprašanja za razvoj raziskovalnih vrednot in raziskovalne kulture mladih
- Pripraviti vsebine za mlade in vsebine za strokovne delavce – mladinske delavce in učitelje v namen podpore, vzpodbude in motivacije za raziskovalno delo mladih

Ciljne skupine projekta

- V projektu želimo zajeti tri skupine mladih: **nadarjeni mladi** (postanejo mentorji mlajšim), **mladi brez zanimanja za raziskovanje** (želimo jim vzbuditi zanimanje za znanost in raziskovanje) in še posebej **mladi z manj priložnostmi**, ki so pogosto socialno izključeni (želimo jim omogočiti socialno vključenost v različne raziskovalne dejavnosti in projekte)
- Mladinski delavci, učitelji, mentorji, starši, mediji, širša zainteresirana javnost

Dejavnosti projekta SM-RIS

- Potujoči eksperiment
- Gostovanja razstave Doktorice računalništva in matematike v Sloveniji
- Ogledi dobrih praks
- Vseslovenski dan mladih raziskovalcev
- Izobraževanje

JOIN THE DEBATE ON GENDER
EQUALITY IN RESEARCH!

This project is supported
by the European Commission
under the FP7 Capacities programme

Gostovanja razstave Doktorice računalništva in informatike v Sloveniji v okviru projekta SM-RIS

- Namen razstave je razbijanje stereotipa, da so znanstveniki samo moški
- Predstavitev uspešnih znanstvenic, ki lahko služijo kot vzornice dekletom, ki razmišljajo o študiju in karieri v znanosti in raziskovanju

Razstava Doktorice računalništva in informatike v Sloveniji, Institut Jožef Stefan

Izpolnjeni kriteriji

- Uspešnost
- Stalnost
 - razstava po zaključku projekta CEC-WYS še naprej opravlja svojo funkcijo (v okviru projekta SM-RIS), predstavljena je na spletni strani Science with art
- Možnost prenosa v drugo okolje
 - priprava razstava za drugo znanstveno področje, ki je lahko moško ali žensko dominantno
 - predstavitev doktoric elektrotehnike, strojništva in matematike v Sloveniji na spletni strani Science with art
- Inicijativa je vključena v širšo strategijo prizadevanja po uveljavljanju enakih možnosti
- Novost – ni izpolnjen kriterij
 - razstava je bila pripravljena po vzoru razstave Ženske v fiziki, ki jo je leta 2005 pripravila Neformalna zveza slovenskih fizičark

JOIN THE DEBATE ON GENDER EQUALITY IN RESEARCH!

This project is supported by the European Commission under the FP7 Capacities programme

GENDERA baza dobrih praks

JOIN THE DEBATE ON GENDER EQUALITY IN RESEARCH!

This project is supported by the European Commission under the FP7 Capacities programme

- Home
- Partners
 - Task Forces
- Good Practices
 - Good Practice Database
 - Synthesis Report
 - Recommendations
- Events
 - Final Conference
 - National Workshops
 - International Roundtable
- News
- Links
- Contact
- Imprint
- Intranet

GENDERA Good Practice Database

Country	NULL Austria Germany Greece Hungary	☐ Negate ☐ Boolean OR
Sector	NULL Business Enterprise Governmental Sector Higher Education Private non Profit	☐ Negate ☐ Boolean OR
Type of initiative, located on the stage of career progression of women scientists	NULL Career entry Pre-University Professional experience Qualification (Higher Education)	☐ Negate ☐ Boolean OR
Type of initiative referring to strategic objectives	NULL awareness gender in research individual structural	☐ Negate ☐ Boolean OR